

Ad familiares 14,4

TULLIUS S. D. TERENTIAE ET TULLIAE ET CICERONI SUIS

1. Ego minus saepe do ad vos litteras quam possum propterea quod cum omnia mihi tempora sunt misera, tum vero, cum aut scribo ad vos aut vestras lego, conficior lacrimis sic ut ferre non possim. quod utinam minus vitae cupidi fuisset! certe nihil aut non multum in vita mali vidissemus. quod si nos ad aliquam alicuius commodi aliquando recipiendi spem fortuna reservavit, minus est erratum a nobis; si haec mala fixa sunt, ego vero te quam primum, mea vita, cupio videre et in tuo complexu emori, quoniam neque di, quos tu castissime coluisti, neque homines, quibus ego semper servivi, nobis gratiam rettulerunt.

2. Nos Brundisii apud M. Laenium Flaccum dies XIII fuimus, virum optimum, qui periculum fortunarum et capitis sui prae mea salute neglexit neque legis improbissimae poena deductus est quo minus hospiti et amicitiae ius officiumque praestaret. huic utinam aliquando gratiam referre possimus! habebimus quidem semper. 3. Brundisio profecti sumus a. d. II Kal. Mai. per Macedoniam Cyzicum petebamus.

O me perditum, o me adflictum! quid nunc? rogem te ut venias, mulierem aegram, et corpore et animo confectam? non rogem? sine te igitur sim? opinor, sic agam: si est spes nostri reditus, eam confirmes et rem adiuves; sin, ut ego metuo, transactum est, quoquo modo potes, ad me fac venias. unum hoc scito: si te habebo, non mihi videbor plane perisse. sed quid Tulliola mea fiet? iam id vos videte; mihi deest consilium. sed certe, quoquo modo se res habebit, illius misellae et matrimonio et famae serviendum est. quid? Cicero meus quid aget? iste vero sit in sinu semper et complexu meo. non queo plura iam scribere; impedit maeror.

4. Tu quid egeris nescio, utrum aliquid teneas an, quod metuo, plane sis spoliata. Pisonem, ut scribis, spero fore semper nostrum. de familia liberata, nihil est quod te moveat. primum tuis ita promissum est, te facturam esse ut quisque esset meritus; est autem in officio adhuc Orpheus, praeterea magno opere nemo. ceterorum servorum ea causa est ut, si res a nobis abisset, liberti nostri essent, si obtinere potuissent; sin ad nos pertinerent, servirent, praeterquam oppido pauci. sed haec minora sunt.

5. Tu quod me hortaris ut animo sim magno et spem habeam reciperae salutis, id velim sit eius modi ut recte sperare possimus. nunc miser quando tuas iam litteras accipiam? quis ad me perferet? quas ego exspectassem Brundisii si esset licitum per nautas, qui tempestatem praetermittere noluerunt.

Quod reliquum est, sustenta te, mea Terentia, ut potes honestissime. viximus, floruimus; non vitium nostrum sed virtus nostra nos adflixit. peccatum est nullum, nisi quod non una animam cum ornamentis amisimus. sed si hoc fuit liberis nostris gratius, nos vivere, cetera, quamquam ferenda non sunt, feramus. atque ego, qui te confirmo, ipse me non possum.

6. Clodium Philhetaerum, quod valetudine oculorum impediabatur, hominem fidelem, remisi. Sallustius officio vincit omnis. Pescennius est perbenevolus nobis; quem semper spero tui fore observantem. Sicca dixerat se mecum fore, sed Brundisio discessit. Cura, quod potes, ut valeas et sic existimes, me vehementius tua miseria quam mea commoveri. mea Terentia, fidissima atque optima uxor, et mea carissima filiola et spes reliqua nostra, Cicero, valet. Prid. Kal. Mai. Brundisio.

Plinius, epist. 6,7

C. PLINIVS CALPVRNIAE SVAE S.

1. Scribis te absentia mea non mediocriter adfici unumque habere solacium, quod pro me libellos meos teneas, saepe etiam in uestigio meo colloques. 2. Gratum est quod nos requiris, gratum quod his fomentis adquiescis; inuicem ego epistulas tuas lectito atque identidem in manus quasi nouas sumo. 3. Sed eo magis ad desiderium tui accendor: nam cuius litterae tantum habent suauitatis, huius sermonibus quantum dulcedinis inest! Tu tamen quam frequentissime scribe, licet hoc ita me delectet ut torqueat. Vale.

Plinius, epist. 7,5

C. PLINIVS CALPVRNIAE SVAE S.

1. Incredibile est quanto desiderio tui tenerar. In causa amor primum, deinde quod non consueuimus abesse. Inde est quod magnam noctium partem in imagine tua uigil exigo; inde quod interdium, quibus horis te uisere solebam, ad diaetam tuam ipsi me, ut uerissime dicitur, pedes ducunt; quod denique aeger et maestus ac similis excluso a uacuo limine recedo. Vnum tempus his tormentis caret, quo in foro et amicorum litibus conteror. 2. Aestima tu, quae uita mea sit, cui requies in labore, in miseria curisque solacium. Vale.